

တၢ်သံကွၢ်လၢတၢ်သံကွၢ်အီၤအါတက့ၢ်ဘၣ်ဃးဒီး သ့ၣ်ညးတၢ်ဆါ B

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအရူၤဒိၣ်တဖၣ်

1. ပုၤအါဂၤလၢအိၣ်ဒီး သ့ၣ်ညးတၢ်ဆါ B တဖၣ်တအိၣ်ဒီး တၢ်ဆါပနီၣ် နီၣ်တမံၤဘၣ်.
2. တၢ်ဖိၣ်ဂၤပၤဆၢတၢ်ဆူးတၢ်ဆါ ဒီးတၢ်ဒိသဒါဖဲထၢၣ် (Centers for Disease Control and Prevention, CDC) ဟ့ၣ်ကူၣ် ဟ့ၣ်ဖး တၢ်မၤကွၢ်သးလၢ ပုၤကိးဂၤဒဲး လၢအသးအိၣ် 18 နံၣ် ဒီး ဆူအဖီခိၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
3. သ့ၣ်ညးတၢ်ဆါ B န့ၣ် ရၤလီၤအသးခိၣ်ဖျိ တၢ်ဘၣ်ထံးဒီး သ့ၣ်ဒီး နီၣ်ခိမိၣ်ပုၤအထံအနီၣ် လၢအိၣ်ဒီးတၢ်ဆါဘၣ်ကံ တဖၣ်လီၤ.
4. တၢ်ဆဲးကသံၣ်ဒိသဒါန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲကျဲအဂ့ၢ်ကတၢ်တဘီၣ် လၢကဒိသဒါ သ့ၣ်ညးတၢ်ဆါ B တၢ်ဆါဘၣ်ကံ န့ၣ်လီၤ.

သ့ၣ်ညးတၢ်ဆါ B ဘဲရး(စ)တၢ်ဆါဃာ် မ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်.

သ့ၣ်ညးတၢ်ဆါ B မ့ၢ်ဝဲ ဘဲရး(စ)တၢ်ဆါဃာ် လၢအဒူးအိၣ်ထီၣ် သ့ၣ် တၢ်ဆါဘၣ်ကံ သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆါဘၣ်ကံအံၤ အိၣ်ထီၣ်ဝဲ သတူၢ်ကလံာ် (တၢ်ဆါဘၣ်ကံ အသိ) မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆါထၢ (တၢ်ဆါဘၣ်ကံ ကတီၢ်-ယံာ်) သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢပုၤတနီၣ်အဂီၢ်, သ့ၣ်ညးတၢ်ဆါ B ဘဲရး(စ)တၢ်ဆါဃာ် (Hepatitis B virus, HBV) လၢအိၣ်ထီၣ် သတူၢ်ကလံာ်တဖၣ် ကဲဝဲ ကတီၢ်-ဖုၣ်သ့, ဘၣ်ဆၣ် တၢ်ဆါဘၣ်ကံ နးနးကလံာ်တဖၣ် ကဲထီၣ်တၢ်ဆါထၢ သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

HBV ဒူးအိၣ်ထီၣ် တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ တၢ်ကီတၢ်ခဲနးနးကလံာ် လၢကတီၢ်ယံာ် သ့, ပုၤဃုာ်ဒီး သ့ၣ်ဟးဂီၤ, သ့ၣ်တမၤတၢ်လၢၤ, ဒီး သ့ၣ်ခဲစၢၣ် သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤသးပုၤအါတက့ၢ် လၢအကဲထီၣ် HBV သီသီ တဖၣ်န့ၣ် ယါဘျါ အဝဲသ့ၣ် အတၢ်ဆါဘၣ်ကံ သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ် ပုၤဖိသ့ၣ်ဆံး ဒီး ပုၤဖိသ့ၣ်သးစၢၣ်တဖၣ် လၢအဘၣ်ကံဒီး HBV တဖၣ်န့ၣ် ယါဘျါအဝဲသ့ၣ် အတၢ်ဘၣ်ကံ တုၤလၢအဘျါကွၢ်တန့ၢ်ဘၣ် ဒီး အါတက့ၢ် ကဲထီၣ်ဝဲ သးသမ့ဒီစၢၣ် တၢ်ဆါထၢ, တၢ်ဘၣ်ကံန့ၣ်လီၤ.

HBV အတၢ်ပနီၣ် တဖၣ် မ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်.

ပုၤအါဂၤ တဒူးနဲၣ်ဖျါထီၣ် အတၢ်ဆါပနီၣ်တဖၣ်ဘၣ်, ဘၣ်ဆၣ် အဝဲသ့ၣ် ရၤလီၤဝဲ တၢ်ဆါဆူပုၤအဂၤသ့ဒီးန့ၣ်လီၤ. ပုၤလၢအိၣ်ဒီး တၢ်ဆါပနီၣ် တဖၣ် ညီန့ၢ်ဟ်ဖျါထီၣ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ဖဲ တၢ်ဆါဘၣ်ကံ အခိၣ်ထံးစ့ၤန့ၣ် အတီၢ်ပုၤ မ့တမ့ၢ် စ့ၤလၢအတီၢ်ပုၤလီၤ.

တၢ်ဆါပနီၣ်တဖၣ် ပုၤဃုာ်ဒီး ဟၢဖၢဆါ, သးကလဲၤ, အဲၣ်ဒီးဘျိး, ဟၢဖၢလူ, လီၤကိၢ်, လီၤဘျိးလီၤတီၤ, တအဲၣ်ဒီးအိၣ်တၢ်, ဖံးဘျိး မ့တမ့ၢ် မဲာ်ချ့ဘီ (တၢ်ဆါဘီ), ဆံၣ်သ့, ဒီး အုၣ်လီၤကံကဟံ အလွဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

HBV ရၤလီၤအသးလၢ ပုၤတဂၤ ဆူ ပုၤတဂၤအအိၣ် ဒ်လဲၣ်.

HBV န့ၣ် ဘၣ်ကံ ခိဖျိ တၢ်ဘၣ်ဒွဲးဘၣ်ဒွဲးဒီး သ့ၣ် မ့တမ့ၢ် နီၣ်ခိမိၣ်ပုၤအထံအနီၣ် လၢအိၣ်ဒီးတၢ်ဆါဘၣ်ကံ န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤအခိပညီ ပုၤစးထီၣ်ဘၣ်ကံ ဒီးတၢ်ဆါ ဖဲ ပုၤလၢအိၣ်ဒီး HBV အသ့ၣ် မ့တမ့ၢ် အနီၣ်ခိမိၣ်ပုၤ အထံအနီၣ် န့ၣ်လီၤဆူ အဝဲသ့ၣ်အနီၣ်ခိမိၣ်ပုၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.

- မိၢ်ပၢ်ဆူဖိသ့ၣ် ဖဲတၢ်အိၣ်ဒီးဟုးသး မ့တမ့ၢ် တၢ်အိၣ်ဖျဲၣ်ဖိအကတီၢ် လီၤ.
- မုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံးတၢ်ရူၤလိာ်မုၢ်လိာ် လၢတၢ်တဒိသဒါအီၤ မ့တမ့ၢ် မုၢ်ခွါသ့ၣ်ထံး တၢ်ရူၤလိာ်မုၢ်လိာ်ဒီးပုၤအါဂၤ မၤအါထီၣ် တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်လၢကဘၣ်ကံ ဒီးတၢ်ဆါလီၤ.

- တၢ်သုၣ်သကိး ထးဆဲး မ့တမ့ၢ် တၢ်စူးကါသကိးကသံၣ်ကသီ တၢ်ပီးတၢ်လီၤအဂၤ ဒ်အမ့ၢ် ကသံၣ်ဆဲးပီၤ, ဘဲ, ဒီး ဖၣ်ကွၢ်ဒၢတဖၣ်လီၤ.
- HBV ဘၣ်ကံ အကျဲၣ်လီၤ ပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်နီၤစူးကါသကိး ပုၤနီၤကစၢ် တၢ်ဖိတၢ်လံၤတဖၣ် ဒ်အမ့ၢ် ဒီလူၤဆူၣ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ထူးမဲဘိ တဖၣ်, တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး ဒီး ထးဆဲးဘိတဖၣ်, ဒီး တၢ်ဆဲးကံၣ်ဆဲးကိၣ်သးတဖၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်တုၢ်န့ၢ်တၢ်တုၢ်ထးခိၣ် လၢတၢ်သုၣ်ထီၣ်လၢအိၣ်ဒီးလဲၣ်စ့ၣ် အချၢ န့ၣ်လီၤ.

သွပ်ညှိးတၢ်ဆါ B တ ရၤလီၤအသး ခိဖျိ-

- တၢ်နီၤအိၣ်သကိး တၢ်အိၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်အိၣ်သကိး သဘံၣ်လီၤခိၣ်စူး တဖၣ်.
- တၢ်ဘၣ်ထံးလိာ်သးဒ်လုၢ်လၢအသိးတဖၣ် ဒ်အမ့ၢ် တၢ်ဖိးဟုလိာ်သး, တၢ်န့ၢ်မူ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဖိာ်လိာ်သးစုတဖၣ်

ဒီသဒၢ HBV ကသ့ဒ်လဲၣ်.

ကျဲအဂၤကတၢၢ်တဘိလၢကဒီသဒၢ HBV မ့ၢ်ဝဲ တၢ်မၤန့ၢ် ကသံၣ်ဒီသဒၢလီၤ. အိၣ်ဒီးကျဲလၢအပူၤဖျဲးဒီးတုၤလီၤတီၤလီၤဂၤလၢကဒီသဒၢ ထီဒါ HBV, ဒီး တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ် တၢ်ဆဲးကသံၣ်ဒီသဒၢ လၢ-

- ပုၤဖိသၣ်ဆဲးဖိတဖၣ်အဂီၢ်.
- ပုၤဖိသၣ် လၢတဆဲးဘၣ်ဒဲးကသံၣ်ဒီသဒၢ.
- ပုၤသးပုၤလၢအသးအိၣ် 19-59 နံၣ်.
- ပုၤသုၣ်ကုသးပုၤလၢအသးအိၣ် 60 နံၣ် ဒီး ဆူအဖီခိၣ် အိၣ်ဒီး တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်အါ လၢ သွပ်ညှိးတၢ်ဆါ B လီၤ.

တၢ်မၤန့ၢ် ကသံၣ်ဒီသဒၢ အကလီ မ့တမ့ၢ် အပူၤစုၤသု လၢပုၤဖိသၣ် ဒီး ပုၤသးပုၤ လၢအတအိၣ်ဒီး တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်အုၣ်ကီၤ မ့တမ့ၢ် ပုၤလၢအတၢ်အုၣ်ကီၤ တကျၢၢ်ဘၢန့ၢ် ကသံၣ်ဒီသဒၢအပူၤတဖၣ်အဂီၢ် န့ၣ်လီၤ. မၤန့ၢ်အါထီၣ်

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ဃးဒီး မံၣ်နံၣ်စိထၣ် ကသံၣ်ဒီသဒၢ လၢပုၤဖိသၣ် အဂီၢ် (Minnesota Vaccines for Children, MnVFC) တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ ဒီး ပုၤသးပုၤလၢအတအိၣ်ဒီး တၢ်အုၣ်ကီၤ ဒီး တၢ်အုၣ်ကီၤတကျၢၢ်ဘၢန့ၢ်တဖၣ်အဂီၢ် (Uninsured and Underinsured Adult Vaccine, UUAV) တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ ဖဲ [Where to Get Vaccinated](http://www.health.state.mn.us/people/immunize/basics/vaxfinder.html) (ကဘၣ်ဆဲး ကသံၣ်ဒီသဒၢ လၢတၢ်လီၤတၢ်ကျဲၤဖဲလဲၣ်) (www.health.state.mn.us/people/immunize/basics/vaxfinder.html).

မတၤကြၢးမၤကွၢ်အသးလၢ HBV အဂီၢ်လဲၣ်.

ပုၤလၢအိၣ်ဒီးဟုးသးတဖၣ် ကြၢးမၤကွၢ်အသးလၢ တၢ်အိၣ်ဒီးဟုးသး တဘျီစ့ၣ်စ့ၣ် အကတီၢ်လၢ HBV အဂီၢ်လီၤ. တၢ်မၤကွၢ်အံၤ ပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်မၤကွၢ် သွပ်ညှိးတၢ်ဆါ B ဘဲရး(စ)တၢ်ဆါဃၢ် အဘျီအချၢ လၢသွံၣ်ပူၤ (Hepatitis B surface Antigen, HBsAg) ဖဲ တၢ်အိၣ်ဒီးဟုးသး အခိၣ်ထံးသၢလၢအကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

CDC ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖး တၢ်မၤကွၢ် HBV တဘျီ လၢ ပုၤကိးဂၤဒဲးလၢအသးအိၣ် 18 နံၣ် ဒီး ဆူအဖီခိၣ်တဖၣ်အဂီၢ် န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကြၢးမၤတၢ်သမံသမိးအံၤ ခိဖျိတၢ်စူးကါဝဲဒၣ် တၢ်မၤကွၢ် သၢပတီၢ် (triple panel) လီၤ. တၢ်မၤကွၢ်သၢပတီၢ်ပၣ်ဃုာ်ဒီး တၢ်မၤကွၢ် ဘဲရး(စ)တၢ်ဆါဃၢ် အဘျီအချၢ လၢသွံၣ်ပူၤ (HBsAg), နီၢ်ခိၣ်တြီဆါ လၢအထီဒါ သွပ်ညှိးတၢ်ဆါ B အဘျီအချၢ (anti-HBs), ဒီး တၢ်မၤကွၢ် နီၢ်ခိၣ်တြီဆါလၢအထီဒါ သွပ်ညှိးတၢ်ဆါ B လၢသွံၣ်ပူၤ (total anti-HBc) လီၤ.

- HBsAg- တၢ်သမံသမိးတၢ်မၤကွၢ် လၢ HBV အဂီၢ်. တၢ်အံၤညီၣ်န့ၢ် ဆါတဲာ် မ့ၢ်ပုၤတဂၤအံၤဘၣ်ကံၣ်ဒီး HBV ဧါန့ၣ်လီၤ.
- Anti-HBs- တၢ်မၤကွၢ်ဂံၢ်တြီဆါ HBV. တၢ်မၤကွၢ်အစၢပျါလၢတၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဆါ ကဒုးနဲၣ်ဖျါထီၣ် ဂံၢ်တြီဆါတၢ်ဆါ လၢတၢ်ဆဲးကသံၣ်ဒီသဒၢ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆါဘၣ်ကံၣ် အပူၤကွၢ်န့ၣ်လီၤ.

- **Total anti-HBc-**
 တ်မၤကွၢ်အစၢဖျါလၢတၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဆါ ကဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ်
 HBV တ်ဘၣ်ကံ အဲအံၤ မ့တမ့ၢ် အပူၤကွံၣ်

တၢ်ဟ့ၣ်ကွံၣ်ဟ့ၣ်ဖး တ်မၤကွၢ်ထီၣ်ဘိ
 လၢပုၤလၢအိၣ်ဒီး တ်လီၤဘၣ်ယိၣ်လၢ
 တ်ဘၣ်ကံဒီးတၢ်ဆါတဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.

ပုၤလၢအိၣ်ဒီးHBV ကြးဟ်ပနီၣ် မ့တမ့ၢ် ဟးဆဲး တ်မနုၤလဲၣ်.

ပုၤလၢအိၣ်ဒီးHBV ကြးဟးဆဲး မ့တမ့ၢ် ဟ်ပနီၣ်
 တ်အိၣ်သးန့ၣ်လီၤ. တ်အံၤအရ့ၤဒိၣ်လၢ ကသမံသမိးကွၢ်
 သးဒီး ပုၤဟ့ၣ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်ကွၢ်ထွဲ တချုးအိ
 ကသံၣ်လၢ ကသံၣ်သရၣ်န့ၣ်လီၤ မ့တမ့ၢ်
 ကသံၣ်ကသီလၢတၢ်ပုၤအိၣ်ဖဲ
 ကသံၣ်ကျးသ့လၢတလိၣ်ကသံၣ်သရၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤ မ့တမ့ၢ်
 တ်လၢ အမၤပုၤထီၣ်စၢၤဂံၢ်ဘါတဖၣ်လီၤ,
 မ့ၢ်လၢကသံၣ်ဖိၣ်တနီၤ ကဲထီၣ်
 တ်အစုၣ်အပျၢ်လၢသ့ၣ်အဂီၢ်သ့န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကူစါယါဘျါအိၣ်တမံၤမံၤလၢ HBV အဂီၢ်ဂါ.

တၢ်ယါဘျါတအိၣ်လၢ HBV အဂီၢ်ဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်အိၣ်ဒီး
 ကသံၣ်မၤသံတၢ်ဆါဃာ် ဒီး တ်မၤကွၢ်ထီၣ်ဘိ ခိဖျိ
 ပုၤဟ့ၣ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်ကွၢ်ထွဲ မၤဂ့ၤထီၣ်
 တ်အိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤ အဆၢကတီၢ် ဒီး အကံၢ်အစီသ့
 လၢပုၤလၢအိၣ်မူဒီး HBV အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤတဂၤလၢလၢအိၣ်ဒီး HBV ဟ့ၣ်မၤဘျုးလီၤ အသ့ၣ်, သ့ၣ်ထံဆ့ (plasma), မ့တမ့ၢ် ကွၢ်ဂီၤဒဲးတဖၣ်သ့ၣ်.

တသ့ဘၣ်, ပုၤလၢအိၣ်ဒီး HBV တ်ဆါဘၣ်ကံ အဲအံၤ
 မ့တမ့ၢ် အပူၤကွံၣ်တဖၣ် ဟ့ၣ်မၤဘျုးလီၤ အသ့ၣ်,
 သ့ၣ်ထံဆ့, မ့တမ့ၢ် ကွၢ်ဂီၤဒဲးတဖၣ် တသ့ဘၣ်.

Minnesota Department of Health
 PO Box 64975
 St. Paul, MN 55164-0975
 651-201-5414
www.health.state.mn.us/hepatitis

03/20/2025
 လၢကမၤန့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအံၤ လၢကျိၤကျဲလီၤဆီအဂီၢ်, ကိး-
 651-201-5414.